

Rapport

Flora en fauna Quickscan

Gildebuurt - Eindhoven

In het kader van de Wet Natuurbescherming

COLOFON

Titel	: Flora en fauna Quicksan Gildebuurt - Eindhoven
Versie	: Definitief
Kenmerk	: 03P2204285
Datum rapport	: 16-5-2022
Aantal pagina's	: 17 (excl. Bijlage)
Projectleider	: G. Maas BSc
Auteur(s)	: G. Maas BSc
Inspectiewerk	: G. Maas BSc
Kwaliteitscontrole	: W.A. van den Broek MSc
Wijze van citeren	: Maas, G. (2022). Flora en fauna Quicksan Gildebuurt - Eindhoven. Pius Floris, Vught.
Opdrachtgever	: Woonstichting 'thuis
Contactpersoon	: de heer J. Martens
	: Postbus 787
	: 5600 AT EINDHOVEN

Pius Floris Boomverzorging Vught

Lage Raam 1
5076 PE Haaren
T: +31 (0)73 - 6567235
info@piusfloris.nl
www.piusfloris.nl

Contactpersoon:
M: +31 (0)6 – 39 08 42 19
g.maas@piusfloris.nl

INHOUD

1. INLEIDING	1
1.1. AANLEIDING	1
1.2. HUIDIGE SITUATIE	1
1.3. BEOOGDE ONTWIKKELING	2
1.4. DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN	2
1.5. NABIJGELEGEN NATUUR	3
1.5. LEESWIJZER	4
2. TOETSINGSKADER	5
2.1. BESCHERMING VAN SOORTEN.....	5
2.2. ONTHEFFING	6
2.3. BESCHERMING VAN NATURA 2000-GEBIEDEN	7
2.4. BESCHERMING VAN NATUURNETWERK NEDERLAND	7
2.5. BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN	7
2.6. ZORGPLICHT	7
3. METHODE	8
3.1. VOORONDERZOEK.....	8
3.2. VELDONDERZOEK.....	8
4. RESULTATEN EN EFFECTBEOORDELING	9
4.2. VAATPLANTEN	9
4.3. VOGELS	10
4.4. VLEERMUIZEN	11
4.5. OVERIGE ZOOGDIEREN	12
4.6. AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSSEN.....	13
4.7. ONGEWERVELDEN	13
5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN.....	15
5.1. HOOFDCONCLUSIES	15
5.2. RANDVOORWAARDEN	16
5.3. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN HUISMUS EN SPREEUW.....	16
5.4. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN GIERZWALUW	16
5.5. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN VLEERMUIZEN	17
5.6. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN IEPENPAGE	17
5.7. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN TEUNISBLOEMPILSTAART	17
LITERATUUR	18
BIJLAGE I	19
RESULTATEN NDFF	19
BIJLAGE II	20
JAARROND BESCHERMDE NESTEN	20
BIJLAGE III	22
VRIJGESTELDE SOORTEN	22

De straten zijn uitgevoerd in gebakken klinkers, met uitzondering van de Wassenaarstraat en kruispuntplateau's, deze zijn uitgevoerd in betonstraatstenen. Aan de betrokken straten staan straatbomen: jonge amberbomen aan de Wassenaarstraat, halfwas haagbeuken aan de Slagerstraat en Bakkerstraat, halfwas valse acacia's aan de Verwerstraat en volwassen platanen aan de Bakkerstraat en Verwerstraat. De bomen staan in los laanverband, met grote openingen tussen de bomen (>20 m).

De bebouwing binnen het plangebied betreffen vooroorlogse arbeiderswoningen uit de bouwjaren ca. 1920-1944. Het betreffen rijwoningen met dakpandaken en dakkapellen. De meeste woningen hebben slechts een begane grond en een halve zolderverdieping onder een zadeldak of Franse kap. Dit met uitzondering van enkele woningen aan de even zijde van de Verwerstraat (nr. 46 t/m 52 en 70 t/m 74), welke een volwaardige eerste verdieping hebben en een zolderverdieping onder een schilddak. In de woningrijen aan de Wassenaarstraat staan 3 woningen die met een T-dak uitkomen op de doorlopende kap van de rij. De enige woningen die niet in rijverband staan zijn Bakkerstraat 34 en 36, dit is een twee-onder-een-kapwoning welke tevens slechts een begane grond heeft met daarop een halve zolderverdieping onder een Franse kap. Aan de uiteindes van woningrijen en aan de zijgevels van Bakkerstraat 34 en 36 bevinden zich kantpannen langs de dakrand. Dit met uitzondering van de rij aan de Verwerstraat omdat zich hier een schilddak bevindt. Geen van de woningen binnen het plangebied hebben open stootvoegen.

Alle woningen binnen het plangebied hebben achtertuinten waarin zich in veel gevallen ook schuurtjes bevinden. In de tuinen bevindt zich een grote variatie in aanwezig groen. In enkele tuinen bevinden zich volwassen bomen en struiken, weer andere tuinen zijn grotendeels verhard. Achtertuinten zijn bereikbaar via brandgangen.

1.3. BEOOGDE ONTWIKKELING

Woonstichting 'thuis is voornemens de volgende ontwikkelingen in de Gildebuurt uit te voeren:

- Sloop alle 119 woningen binnen plangebied en omvorming woonkavels, gepland voor 2023;
- Nieuwbouw 219 woningen en aanleg tuinen, gepland voor 2024;
- Vervanging en aanleg nutsvoorzieningen;
- Aanpassingen wegenstructuur inclusief aanleg hofje in Slagerstraat;
- Vervanging wegdek betrokken straten;
- Autovrij maken Slagerstraat en Wassenaarstraat;
- Aanleg 141 parkeerplaatsen en bijbehorende ontsluitingen;
- Aanleg groen in openbare ruimte.

1.4. DOEL EN ONDERZOEKSVRAGEN

In het voorliggende rapport worden de resultaten beschreven van de flora en fauna quickscan. De quickscan betreft een inventarisatie van reeds bekende, wettelijk beschermde natuurwaarden, een beoordeling van potentie voor aanwezigheid van beschermde soorten en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op de natuurwaarden. Het resultaat van de quickscan bestaat uit een conclusie met betrekking tot de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten, de noodzaak tot aanvullend ecologisch onderzoek en de noodzaak voor nadere procedures in het kader van ontheffing of vergunningverlening. De volgende onderzoeksvragen zijn van toepassing:

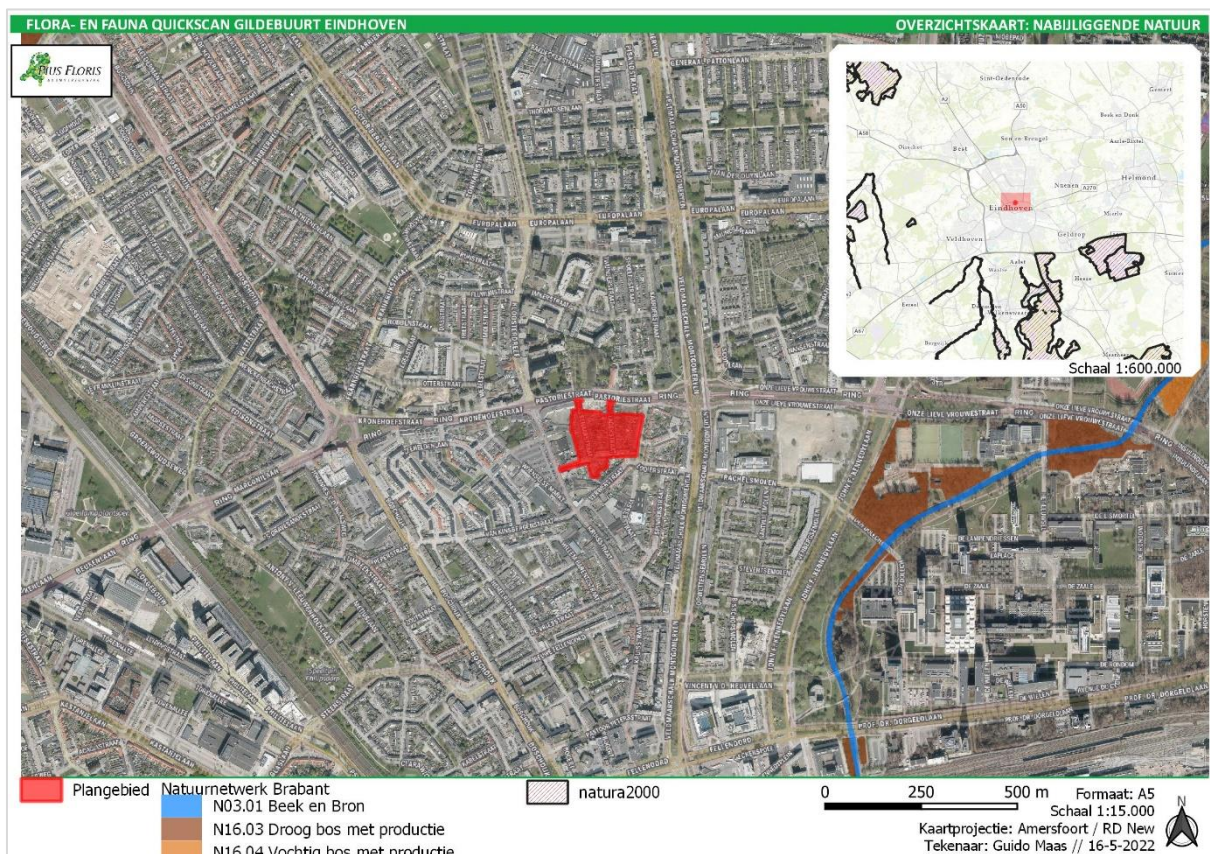
- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor binnen de invloedssfeer van de ruimtelijke ontwikkeling? Zijn er negatieve effecten te verwachten op de vastgestelde soorten als gevolg van de ontwikkeling en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Kan het plan doorgang vinden of zijn er vervolgstappen dan wel aanvullende voorwaarden vereist om de ontwikkeling doorgang te kunnen geven?
- Komen binnen de invloedssfeer van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, zijn er negatieve effecten te verwachten op de natuurwaarden? Dienen vervolgstappen in de vorm van een compensatieplan opgesteld te worden of zijn andere vervolgstappen vereist?

1.5 NABIJGELEGEN NATUUR

Het plangebied ligt op circa 580 m afstand van het dichtstbijzijnde NatuurNetwerk Nederland-gebied (NNN), met het beheertype *N16.03 Droog bos met productie*. Op ca. 640 meter ligt rivier de Dommel, beheertype *N03.01 Beek en Bron*. Het hiervoor genoemde bos begeleidt de Dommel en beide maken deel uit van de terreinen rondom de campus van de Technische Universiteit Eindhoven.

De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden betreffen Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux op een afstand van ca. 5,6 km en Strabrechtse Heide & Beuven op ca. 8,0 km afstand. Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux wordt gekenmerkt door heidelandschap, met droge en vochtige heidevegetaties, zwakgebufferde vennen, zandverstuivingen en deels gekanaliseerde laaglandbeken, plaatselijk omzoomd door hooilanden, beekbegeleidende bossen en hakhoutpercelen. De Strabrechtse Heide bestaat grotendeels uit glooiend dekzandlandschap, met daarnaast een deel stuifzandlandschap. Het gebied wordt gekenmerkt door een afwisseling van droge stukken met heide (deels op voormalig stuifzand), kleine stuifzanden en laagtes met natte heide en vennen. Aan de noordwestkant van de Strabrechtse Heide (zijde plangebied) ligt het beekdal van de Kleine Dommel, met alluviale bossen, wilgenstruweel, moerasruigten en vochtige schraallanden. Zowel het Leenderbos, Groote Heide & de Plateaux als de Strabrechtse Heide & Beuven zijn overbelast door stikstof.

Omdat het aantal woningen in het gebied verhoogd wordt is er door o.a. toenemend verkeer en het aantal wooneenheden mogelijk sprake van een verhoging in stikstofdepositie. Om negatieve effecten van de gebruiksfase op Natura2000 gebieden uit te sluiten dient een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd om de effecten van de eventuele toename in de gebruiksfase te toetsen. De ontwikkelfase kan worden uitgevoerd onder de bouwvrijstelling. Negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarde van NNN-gebieden zijn uitgesloten, werkzaamheden vinden plaats buiten de begrenzing en invloedssfeer van het NNN.

Figuur 2 Overzichtskartaal nabijgelegen natuur.

1.6. LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 beschrijft het wettelijke toetsingskader, de geldende beschermingsregimes en wettelijke bepalingen. In hoofdstuk 3 worden gehanteerde methodes beschreven voor de uitgevoerde inventarisatie. Hoofdstuk 4 beschrijft de resultaten van het literatuur- en veldonderzoek en de mogelijke effecten van de ontwikkeling op de natuurwaarde. Hoofdstuk 4 is onderverdeeld per soortgroep: vaatplanten, vogels, vleermuizen, overige zoogdieren, amfibieën, reptielen en vissen en ongewervelde. In hoofdstuk 5 worden de conclusies behandeld en soort gebonden adviezen gegeven. Tevens wordt een aanbeveling gegeven met betrekking tot eventuele soortgericht onderzoeken, de noodzaak tot ontheffing en mitigerende en/of compenserende maatregelen.

2. TOETSINGSKADER

2.6. BESCHERMING VAN SOORTEN

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet Natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden en houtopstanden. De Wnb kent drie beschermingsregimes waarin de verbodsbepalingen voor de bescherming van in het wildlevende dier- en plantsoorten zijn opgenomen. Hieronder volgt een overzicht van de verbodsbepalingen zoals beschreven in artikel 3.1, 3.5 en 3.10.

Artikel 3.1 Beschermingsregime vogelrichtlijn soorten

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5 Beschermingsregime habitatrichtlijn soorten

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
 - c. Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis

2.1.1. VOGELRICHTLIJN

Het verbod op opzettelijk verstoren vogels is alleen geldig wanneer er sprake is van een “wezenlijke invloed” op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Er kan sprake zijn van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding bij verstoring door projecten in het broedseizoen. Hierbij kan verstoring leiden tot aantasting van de functionaliteit van nesten en/of het doden van dieren. In dit kader kan er sprake zijn van overtreding van artikel 3.1, lid 1 en 2. Enkele vogelsoorten gebruiken jaarlijks hetzelfde nest of maken jaarrond gebruik van de nestlocatie. Deze vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën, zie Bijlage II.

2.1.2. HABITATRICHTLIJN

In de habitatrichtlijn worden enkele vogelsoorten benoemd uit de verdragen van Bern en Bonn. In dit kader is het verstoren van deze vogelsoorten verboden, ongeacht of er sprake is van een wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

2.1.3. ANDERE SOORTEN

De onder het beschermingsregimes andere soorten vallen enkele soorten waarvoor geen Europese verplichting tot bescherming bestaat. Dit betreft enkel nationaal beschermde soorten. Voor een aantal algemeen voorkomende nationaal beschermde soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 voor bestendig beheer, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkelingen. Onder de vrijstelling worden projecten toegestaan die de verbodsbepalingen onder artikel 3.10 overtreden, ook zonder ontheffing. In alle gevallen geldt de zorgplicht. De lijst vrijgestelde soorten is per provincie verschillend, zie Bijlage . Voor een overzicht van alle beschermde soorten wordt verwezen naar de website van het [Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit](#).

2.2. ONTHEFFING

De verbodsbepalingen uit de beschermingsregimes gaan uit van het “nee, tenzij-principe”. In dit kader zijn de verbodsbepalingen in de Wnb voor gebieden, soorten en houtopstanden van kracht in heel Nederland. Het afwijken van verbodsbepalingen onder Wnb is enkel toegestaan onder voorwaarden. Toestemming voor het afwijken van verbodsbepalingen onder Wnb wordt verleend door de Minister van Economische zaken of Gedeputeerde Staten van de provincie (bevoegd gezag). Het bevoegd gezag verleend toestemming door middel van een vergunning, ontheffing of vrijstelling. Daarnaast kan een vrijstelling gelden mits er gewerkt wordt conform een goedgekeurde gedragscode, die van toepassing is op de activiteit.

Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en nationaal beschermde soorten alleen verleend wanneer voldaan wordt aan elk van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Er wordt voldaan aan geldige wettelijke belangen; én
 - Artikel 3.3. lid 4 onderdeel b voor vogelrichtlijn soorten;
 - Artikel 3.8., lid 5, onderdeel b voor habitatrichtlijn soorten;
 - Artikel 3.10 lid 2 voor “andere soorten” voor het beschermingsregime “andere soorten” soorten is het voldoende als er voldaan wordt aan een in de wet genoemd belang.
- Er is geen sprake van een wezenlijk effect op de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Bij het toepassen van afwijkende mitigerende maatregelen, te weten mitigerende maatregelen die niet beschreven zijn in een BIJ12 kennisdocument, verdient het aanbeveling alsnog ontheffing aan te vragen. Indien het bevoegd gezag de voorgestelde mitigerende maatregelen goedkeurt, wordt door een “positieve afwijzing” afgegeven. Voor de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een quickscan en/of soortgericht onderzoek, activiteitenplan en, indien relevant, een compensatieplan noodzakelijk. In het activiteitenplan en een compensatieplan staan de bevindingen uit de quickscan en het soortgericht onderzoek vermeld en worden mitigerende maatregelen beschreven die uitgevoerd worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

2.3. BESCHERMING VAN NATURA 2000-GEBIEDEN

De Europese lidstaten hebben de verplichting om beschermingszones aan te wijzen. Deze beschermingszones worden toegewezen in het kader van de Europese vogelrichtlijn en/of habitatrichtlijn. Deze beschermingszones worden gevormd door de Natura 2000-gebieden. Ieder Natura 2000-gebied heeft specifieke instandhoudingsdoelstellingen in het kader van de Vogelrichtlijn en/of de habitatrichtlijn, dit betreft:

- De leefgebieden voor vogelsoorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Vogelrichtlijn, of;
- De natuurlijke habitats en de habitats van soorten, voor zover nodig ter uitvoering van de Habitatrichtlijn.

In het kader van de Wnb geldt een verbod op elk project binnen, of in de invloedssfeer van een Natura 2000-gebied die:

- de kwaliteit van de natuurlijke habitats of de habitats van soorten in dat gebied kan verslechteren of;
- een significant verstorend effect kan hebben op de soorten waarvoor dat gebied is aangewezen

Activiteiten die een wezenlijk effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden hebben kunnen alleen doorgang vinden wanneer bevoegd gezag hiervoor een vergunning verleend.

2.4. BESCHERMING VAN NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) betreft natuurgebieden en gebieden die zijn aangewezen als ecologische verbindingzones tussen natuurgebieden. De kenmerken en waarde van het NNN mogen, als gevolg van een project, niet wezenlijk worden aangetast. Voor projecten moeten alle mogelijke effecten op de kenmerken en waarde van NNN-gebieden getoetst worden.

2.5. BESCHERMING VAN HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden kunnen onder de Wnb vallen wanneer een houtopstand een oppervlakte belstlaat van 10 are (0,1ha) of meer, of bestaat uit een rijbeplanting van meer dan twintig bomen, gerekend over het totaal aantal rijen.

Volgens artikel 4.2 vallen onderstaande houtopstanden buiten de bescherming houtopstanden:

- houtopstanden binnen door de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom houtopstanden;
- houtopstanden op erven of in tuinen en fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen bedoeld als kerstbomen en niet ouder dan twintig jaar en kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa en die:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;
 - bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid bestaande uit een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter;
 - zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Het verboden is een houtopstand geheel of gedeeltelijk te kappen zonder daar melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Dit geldt niet voor het periodiek vellen van vriend- of hakhout. Binnen drie jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant. Vrijstellingen gelden er wanneer het vellen gebeurt middels een goedgekeurde gedragscode of de werkzaamheden voortvloeien uit instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden of nodig zijn voor aanleg en het onderhoud van brandgangen op natuurterreinen.

2.6. ZORGPLICHT

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermden) de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

3. METHODE

3.1. VOORONDERZOEK

Alvorens de QuickScan uit te voeren is vooronderzoek gedaan, het vooronderzoek heeft als doel een overzicht te verkrijgen van relevante informatie met betrekking tot het voorkomen van beschermde soorten. Het vooronderzoek maakt gebruik van ondersteunende gegevens (<3 jaar) uit de NDFF (Nationale Databank Flora- en Fauna), Waarneming.nl (<5jaar), Nederlands Soortenregister en soortverspreidingsatlassen van o.a. SOVON, RAVON en de Zoogdierverseniging. In Bijlage I zijn de resultaten te vinden van de NDFF-data als een overzicht van de gevonden soorten in een straal van 5 kilometer rond het plangebied.

3.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldonderzoek wordt op basis van voorkomende biotoop en ecologische kennis een inschatting gemaakt van de te verwachte soorten en de soorten die op voorhand uit te sluiten zijn. Bij het bepalen van de mogelijke effecten wordt rekening gehouden met de aard van de ingreep en de gevoeligheid van de soorten. Geschiktheid van potentiële vleermuis verblijven, foerageergebieden en vliegroutes worden bepaald aan de hand van de checklist Vleermuisprotocol 2021. Veldwaarnemingen zijn direct verwerkt in het NDFF-invoerportaal. Een overzicht van de weersomstandigheden tijdens het veldwerkbezoek is in Tabel 1 te vinden.

Datum bezoek:	Aanvang bezoek	Temperatuur	Wind	Bewolking	Neerslag
4-05-2022	9:00	12-18°C	2 Bft NNW	Onbewolkt tot licht bewolkt	Droog

Tabel 1: Kenmerken veldbezoek

4. RESULTATEN EN EFFECTBEOORDELING

Bijlage I geeft een overzicht van de gebruikte NDFF-gegevens, in Bijlage II is een overzicht te vinden van de jaar rond beschermde verblijfplaatsen van vogels en de respectievelijke beschermingsregimes en in Bijlage I is een overzicht van de vrijgestelde soorten voor Noord-Brabant te vinden.

Figuur 3: Overzichtsk kaart van waarnemingen beschermde flora en fauna of hun mogelijke verblijfplaatsen. Waarnemingen gedaan tijdens de eenmalige quickscan zijn niet uitputtend voor de exacte verspreiding en hoeveelheid. Voor vleermuizen moeten alle woningen binnen het plangebied worden gezien als potentiële verblijfplaatsen.

Biotop	Ingereep	Wezenlijke invloed soorten
Straatbomen	(mogelijk) vellen	Vleermuizen (Vm) foerageergebied, Huismussen (Hm) functionele leefomgeving, Broedvogels (Vnl), Vnl-categorie 5
Particulier groen bomen/struiken	(mogelijk) verwijderen	Vm foerageergebied, vliegrouetes en verblijfplaatsen, Egels-overige zoogdieren (E-oZ), Hm functionele leefomgeving, Vnl-categorie 5
Klinkerverharding	verwijderen	Hm functionele leefomgeving
Bebouwing met dakpannen en dakkapellen	Slopen	Verblijfplaatsen Vm, Hm, Gierzwaluw, Vnl-categorie 5; vliegrouetes Vm

Tabel 2: Overzicht met aangetroffen biotopen en de wezenlijke invloed (W.Z.I.) op de te verwachte soorten als gevolg van de ingereep. Wanneer er geen zekerheid van een ingereep is geeft de W.Z.I. een indruk van de te verwachten beschermde soorten.

4.2. VAATPLANTEN

4.2.1. VOORONDERZOEK

Uit NDFF gegevens blijken in een straal van 1 km rondom het plangebied geen waarnemingen te zijn gedaan van beschermde soorten vaatplanten. Op basis van verspreidingsgegevens valt het plangebied mogelijk in het verspreidingsgebied van brave hendrik en grote leeuwenklauw.

4.2.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten aangetroffen, het plangebied is sterk verhard en wordt intensief beheerd. De groeiplaatsomstandigheden voor brave hendrik (zeer voedselrijke/bemeste gronden) en grote leeuwenklauw (open kalkhoudende gronden) zijn niet aanwezig. In dit kader kan de aanwezigheid van wettelijk beschermde vaatplanten worden uitgesloten.

4.2.3. EFFECTBEOORDELING

Binnen het plangebied worden geen geschikte standplaatsen aangetroffen voor wettelijk beschermde planten soorten, negatieve effecten zijn uitgesloten.

4.3. VOGELS

Verblijfplaatsen die jaarlijks opnieuw (of jaarrond) in gebruik zijn door vogels zijn beschermd onder de Wnb, alsook alle bezette vogelnesten. Deze wettelijk beschermde status is ook van kracht in relatie tot de functionele leefomgeving van vogelsoorten. Tijdens de Quicksan wordt het plangebied op de aanwezigheid van vaste rust,- broed,- of verblijfplaatsen van vogels onderzocht.

4.3.1. VOORONDERZOEK

Volgens de NDFF-gegevens en verspreidingsgegevens van SOVON zijn uit de waarnemingen van vogels met nest- of rustplaatsindicatie verschillende vogelsoorten met jaarrond beschermde verblijfplaatsen binnen het plangebied te verwachten. Dit betreft o.a. buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, huismus, ooievaar, slechtvalk en sperwer en categorie-5 soorten zoals bosuil, ekster, zwarte kraai, boomklever, boomkruiper, pimpelmees, koolmees, spechten, spreeuw, torenvalk en zwarte roodstaart.

4.3.2. VELDONDERZOEK

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere nesten aangetroffen in bomen binnen de invloedssfeer van de ontwikkeling aangetroffen. Dit betreft 1 kraai/eksternest waarbij geen activiteit is vastgesteld en 1 actief nest van houtduif. Oude nesten van o.a. zwarte kraai en ekster kunnen dienst doen als vaste,- rust en verblijfplaats voor roofvogels en/of uilen. Gezien het feit echter dat het aangetroffen kraai/eksternest in een vrijstaande valse acacia (open kroon) zit in een sterk verstoorde en versteende omgeving kan op voorhand worden vastgesteld dat deze geen geschiktheid biedt voor roofvogels en/of uilen.

Tijdens het veldbezoek zijn meerdere nestindicatieve waarneming gedaan van huismussen, daarnaast zijn foeragerende huismussen vastgesteld en is er sprake van territorium indicerende waarnemingen. Het foerageren gebeurt hoofdzakelijk in particulieren tuinen, maar is ook waargenomen in het openbaar groen en op klinkerverharding. Naast geschikte verblijfplaatsen voor huismussen zijn ook potentieel geschikte verblijfplaatsen voor gierzwaluwen en categorie-5 soorten als spreeuw aangetroffen. Op het moment van schrijven was het net te vroeg in het jaar om actieve gierzwaluwen te kunnen waarnemen.

Een geschikt broedbiotoop voor overige zwaardere jaarrond beschermde soorten is niet aangetroffen. Op basis hiervan kan aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van roofvogels, grote gele kwikstaart, ooievaar en roek op voorhand worden uitgesloten.

4.3.3. EFFECTBEOORDELING

Als gevolg van de ontwikkeling wordt ruimtelijk beslag gelegd op jaarrond beschermde nesten van huismus en ruimtelijk beslag op jaarrond beschermde nesten van gierzwaluw is niet op voorhand uit te sluiten. Ook legt de ontwikkeling ruimtelijk beslag op de functionele leefomgeving van deze huismussen. Er is soortgericht onderzoek nodig naar huismussen en gierzwaluwen om de aanwezigheid van verblijfplaatsen inzichtelijk te maken, ook is onderzoek nodig naar de functionele leefomgeving van huismussen. Het soortgericht onderzoek dient als basis bij het aanvragen van een ontheffing. Voor categorie-5 soorten geldt dat deze honkvast maar flexibel zijn bij het uitzoeken van rust- en verblijfplaatsen. De nesten van categorie-5 soorten zijn wel beschermd wanneer er onvoldoende alternatieven zijn en/of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Voor spreeuw is er in de provincie Noord-Brabant sprake van een significante afname in het aantal broedvogels in de laatste 12 jaar (1). Door het aanzienlijke aantal potentiële verblijfplaatsen dat verloren gaat is niet te motiveren dat er voldoende alternatieven aanwezig zijn in de directe omgeving van het plangebied. Bovendien is er door de significante afname van het aantal broedvogels in Noord-Brabant sprake van een ecologisch zwaarwegend belang. In dit kader dient een soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden naar de aanwezigheid van nestlocaties van spreeuwen. Voor de overige soorten met categorie-5 beschermde nesten zijn voldoende alternatieven aanwezig in de directe omgeving en/of er is geen sprake van zwaarwegende ecologische redenen.

De aanwezigheid van roofvogels/uilen met jaarrond beschermde nesten zijn met zekerheid uit te sluiten, soortgericht onderzoek naar soorten uit deze categorie is niet nodig.

Bomen met nesten van ekster en/of zwarte kraai zijn jaarrond beschermd (categorie-5). Er zijn voldoende alternatieven in de directe omgeving om in een nieuw broedseizoen tot nieuwe nestbouw te komen. Het vellen van de bomen is niet ontheffingsplichtig, mits dit buiten de broedperiode gebeurt. Geadviseerd wordt om zover dit redelijkerwijs mogelijk is bomen met nesten te handhaven.

Voor algemeen voorkomende broedvogels geldt dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn, mits tijdens de ontwikkeling rekening gehouden wordt met actieve broedgevallen van algemene soorten en soorten met categorie-5 beschermde nesten (m.u.v. spreeuwennesten). Het verwijderen van actieve nesten/nestbouw is in strijd met de Wnb, in dit kader wordt geadviseerd het vellen van bomen sloop van gebouwen (na uitvoering van benodigde onderzoeken) buiten het broedseizoen (maart t/m augustus) uit te voeren. Voorafgaand aan de kap/sloop dient een broedvogel inspectie te worden uitgevoerd om broedgevallen uit te sluiten, ook broedgevallen buiten het “reguliere” broedseizoen zijn wettelijk beschermd.

4.4. VLEERMUIZEN

4.4.1. VOORONDERZOEK

Uit NDFF gegevens blijken binnen een straal van 1 km rondom het plangebied waarnemingen te zijn gedaan van gewone dwergvleermuis, gewone of grijze grootoorvleermuis en laatvlieger. Volgens verspreidingsgegevens (2) kunnen verder baardvleermuis, franjestaart, kleine dwergvleermuis, meervleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, tweekleurige vleermuis en watervleermuis hun verspreidingsgebied hebben in of nabij het plangebied. Alle in het wild levende vleermuizen zijn beschermd onder de Wnb-habitatrichtlijn art. 3.5.

4.4.2. VELDONDERZOEK VERBLIJFPLAATSEN

Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit een netwerk van verschillende vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Gedurende het jaar wordt van meerdere typen verblijfplaatsen gebruik gemaakt, namelijk zomerverblijfplaatsen, paarverblijfplaatsen, kraamverblijfplaatsen en winterverblijfplaatsen. Een geschikte verblijfplaats kan meerdere type verblijfsfuncties vervullen.

De soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren zijn gekomen vallen zowel onder gebouw bewonende- als boom bewonende vleermuizen. In gemeentelijke bomen in het projectgebied zijn geen spechtgaten, holtes, lengte scheuren en/of schorsplaten waargenomen. In dit kader is aanwezigheid van verblijfplaatsen voor boom bewonende vleermuizen in potentieel te vellen bomen uit te sluiten. Particuliere bomen konden niet volledig worden gecontroleerd omdat tuinen niet vrij toegankelijk waren. Verblijfplaatsen van vleermuizen in particuliere bomen kan niet worden uitgesloten.

De bebouwing in het plangebied en omliggende omgeving beschikt over (oudere) dakpandaken met randpannen, dakkapellen en toegankelijke bekisting. Hier kunnen gebouw bewonende vleermuizen gebruik van maken als verblijfplaatsen vleermuizen. Dit betreft o.a. gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone en grijze grootoorvleermuis, hierdoor is aanwezigheid niet uit te sluiten. Omdat er geen open stootvoegen of anderszins toegankelijke spouwmuur zijn, zijn (massa) winterverblijfplaatsen wel uit te sluiten.

FOERAGEERGEBIEDEN EN VLEGROUTES

Vleermuizen maken gebruik van lijnvormige elementen, watergangen en luwte van groenstructuren en gebouwen als foerageergebieden en/of vliegroute en zijn afhankelijk van lijnvormige elementen voor de verbinding van het foerageergebied met verblijfplaatsen.

De groenstructuren binnen plangebied vormen potentieel geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De bedekkingsgraad van groen is relatief laag, echter omdat dit in deze binnenstedelijke omgeving ook in omliggende gebieden laag is kan niet worden uitgesloten dat het groen -met name de particuliere tuinen- in het plangebied deel uitmaakt van essentieel foerageergebied.

De straatbomen in het plangebied vormen geen doorgaande lijnvormige verbindingen, deze fungeren niet als vliegroute. De rijbebouwing (en tuinen) vormen mogelijk wel essentiële vliegroutes.

4.4.3. EFFECTBEOORDELING

Er wordt mogelijk beslag gelegd op verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten, er is soortgericht onderzoek nodig naar verblijfplaatsen van gebouw bewonende vleermuizen. In het plangebied zijn mogelijk particuliere bomen met geschikte verblijfplaatsen voor boom bewonende vleermuizen aanwezig. Zodra tuinen kunnen worden betreden is een nadere controle nodig van deze bomen om vast te stellen of er sprake is van potentieel geschikte verblijfplaatsen. Indien potentieel geschikte verblijfplaatsen worden aangetroffen in deze bomen is ook soortgericht onderzoek naar verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen nodig. Hieruit kan volgen dat ontheffing noodzakelijk is, het soortgericht onderzoek dient als basis voor een eventuele ontheffing aanvraag.

De aanwezigheid van essentiële foerageergebieden en vliegroutes kan niet op voorhand worden uitgesloten. De structuren die als zodanig kunnen functioneren gaan volledig verloren, dit betreft hoofdzakelijk de particuliere tuinen. Er is soortgericht onderzoek naar deze gebiedsfuncties nodig om vast te stellen in welke hoedanigheid deze gebiedsfuncties aanwezig zijn in het plangebied.

Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden tijdens de actieve periode (half mei t/m oktober) van vleermuizen tijdens de uren tussen zonsondergang- en opgang dient rekening gehouden te worden met de versturende werking van licht. Negatieve effecten op verblijfplaatsen, vliegroutes en/of foerageergebieden zijn niet uit te sluiten wanneer licht uitstraalt op groenelementen en/of (potentiële) verblijfplaatsen.

4.5. OVERIGE ZOOGDIEREN

4.5.1. VOORONDERZOEK

Waarnemingen uit NDFF binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied duiden op de aanwezigheid van steenmarter. Verder is het voorkomen bekend van konijn (vrijgestelde soort). Op grotere afstand (1-5 km) is het voorkomen bekend van bever, eekhoorn en de vrijgestelde soort egel.

4.5.2. VELDONDERZOEK

Voor de steenmarter is een suboptimaal biotoop aanwezig, zijn voorkeur gaat uit naar parklandschappen met voldoende dekking en voedsel bomen, waarbij gebouwen in de omgeving aanwezig zijn. Binnen het plangebied zijn slechts beperkt dekking biedende structuren aanwezig. In de directe omgeving zijn geen potentiële verblijfplaatsen voor steenmarter aangetroffen. In dit kader valt de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter uit te sluiten. Het is niet uit te sluiten dat er sporadisch van het plangebied gebruik wordt gemaakt als leefgebied, doordat er slechts zeer beperkt dekkende structuren aanwezig zijn is de aanwezigheid van kleine marters op voorhand uitgesloten. Wanneer sprake is van langdurige leegstand kan het gebied geschikter worden als leefgebied.

Eekhoorn is gebonden aan parkachtige landschappen met veel voedselbomen en voldoende hoge nestbomen, deze biotoop is binnen of aangrenzend aan het plangebied niet aanwezig. Binnen het plangebied en de invloedssfeer zijn er geen nesten van eekhoorn aangetroffen, ook zijn er geen vraatsporen vastgesteld. Aanwezigheid kan op voorhand worden uitgesloten.

Aanwezigheid van de vrijgestelde soorten egel en konijn kunnen niet worden uitgesloten, met name de tuinen vormen een zeer geschikt leefgebied voor de egel. Aanwezigheid van algemene soorten zoals haas, bruine rat, huismuis en bosmuis zijn niet op voorhand uit te sluiten. Bever is met zekerheid uit te sluiten door de afwezigheid van geschikt oppervlakte water.

4.5.3. EFFECTBEOORDELING

Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van kleine marters en/of steenmarter, eekhoorn en bever is op voorhand uitgesloten. Er is geen sprake van negatieve effecten op deze soorten als gevolg van de ontwikkeling. Wanneer er voor meerdere jaren sprake is van leegstand in het gebied moet dit echter opnieuw worden beoordeeld.

Voor de egel geldt dat deze soort is vrijgesteld van verbodsbepalingen, echter wordt geadviseerd om nadrukkelijk rekening te houden met de egel tijdens de ontwikkeling. De egel heeft enkele jaren te maken met een achteruitgang in aantalsontwikkeling. In dit kader wordt geadviseerd het zorgvuldig handelen ten aanzien van egels te borgen in een ecologisch werkprotocol en werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periode (oktober t/m mei) van deze soort. Tevens verdient het aanbeveling om tijdens de herinrichting rekening te houden met de habitatseisen van de egel.

4.6. AMFIBIEËN, REPTIELEN EN VISSEN

4.6.1. VOORONDERZOEK

Binnen 1km van het plangebied zijn geen waarnemingen van wettelijk beschermde amfibieën, reptielen of vissen bekend. Op grotere afstand (1-5 km) is alpenwatersalamander aangetroffen.

4.6.2. VELDONDERZOEK

Binnen het plangebied en de invloedssfeer zijn geen geschikte voortplantingswateren en/of winterhabitat aangetroffen voor wettelijk beschermde amfibieën. Aanwezig binnen de invloedssfeer van het projectgebied van wettelijk beschermde amfibieën is op voorhand uitgesloten. Ook wordt er geen geschikt leefgebied aangetroffen voor wettelijk beschermde vissen en reptielen. In dit kader is aanwezigheid op voorhand uitgesloten.

4.6.3. EFFECTBEOORDELING

Negatieve effecten op beschermde amfibieën, reptielen en vissen zijn uitgesloten.

4.7. ONGEWERVELDEN

4.7.1. VOORONDERZOEK

Op basis van NDFF-gegevens zijn binnen een straal van 1 km rondom het plangebied waarnemingen gedaan van wordt bosbeekjuffer, iepenpage en teunisbloempijlstaart.

4.7.2. VELDONDERZOEK

In de tuinen van Slagerstraat 30/32 zijn volwassen Hollandse iepen aangetroffen, dit is een waardplant van de iepenpage. Enkele bomen kunnen al een geschikte verblijfplaats vormen voor de soort. De aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van de iepenpage binnen het plangebied kan niet op voorhand worden uitgesloten.

De aanwezigheid van waardplanten van teunisbloempijlstaart (wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart) kan aan de hand van een eenmalig veldbezoek niet op voorhand worden uitgesloten. Met name in de randen van de brandgangen is op verschillende plaatsen sprake van opkomst van kruidachtige planten en ook in tuinen kan dit het geval zijn. De situatie in tuinen is onbekend omdat deze niet zijn betreden. De aanwezigheid van voortplantingsplaatsen van teunisbloempijlstaart kan dus niet worden uitgesloten.

Leefgebied van bosbeekjuffer binnen het plangebied kan op voorhand worden uitgesloten omdat er geen sprake is van oppervlaktewater.

4.7.3. EFFECTBEOORDELING

De aanwezigheid van iepenpage en/of teunisbloempijlstaart kan niet op voorhand worden uitgesloten. De brandgangen en tuinen dienen in soortspecifieke bloeiperiodes te worden gecontroleerd op waardplanten van teunisbloempijlstaart. Indien deze aanwezig zijn is soortgericht onderzoek naar de aanwezigheid van teunisbloempijlstaart noodzakelijk. Wanneer terrein voor langere tijd braak ligt neemt de potentie van het gebied als leefgebied voor teunisbloempijlstaart toe.

Wanneer iepen in het gebied worden verwijderd is soortgericht onderzoek nodig naar aanwezigheid van de iepenpage.

Figuur 4 Met de klok mee: 1) huismus op gebouw in plangebied, ook zijn de voor vleermuizen en broedvogels toegankelijke randpannen zichtbaar; 2) voor vleermuizen toegankelijke dakbekisting; 3) Zicht op Verwerstraat met op de voorgrond de hogere woningen binnen het plangebied. Op de achtergrond is de valse acacia te zien waarin een ekster nest zit; 4) zicht op Wassenaarstraat waarin ook dakkapellen zichtbaar zijn (toegankelijk voor vleermuizen).

5. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1. HOOFDCONCLUSIES

- De ontwikkeling legt beslag op broedplaatsen en functionele leefomgeving van huismus en op potentiële verblijfplaatsen van gierzwaluw. Er is soortgericht onderzoek nodig naar huismussen en gierzwaluwen om de verblijfplaatsen en gebiedsfuncties/functionele leefomgeving in beeld te brengen en de grootte van de populaties te bepalen. Het soortgericht onderzoek dient als basis bij het aanvragen van een ontheffing;
- De ontwikkeling legt beslag op een groot aantal in potentie geschikte verblijfplaatsen van spreeuw, gezien de omvang van de ingreep is niet met zekerheid te onderbouwen dat er voldoende alternatieven zijn. In het kader van de lokale staat van instandhouding (significante afname laatste 12 jaar) is er sprake van zwaarwegende ecologische redenen, soortgericht onderzoek naar spreeuw is noodzakelijk om de invloed van de ontwikkeling op de lokale staat van instandhouding inzichtelijk te krijgen;
- Aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van categorie-5 soorten (ekster/zwarte kraai, koolmees) zijn vastgesteld dan wel aannemelijk, kap- en sloopwerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd buiten het broedseizoen (maart t/m augustus), uit te werken in een Ecologisch Werkprotocol. Voorafgaand aan de kap/sloop dient een broedvogel inspectie te worden uitgevoerd om broedgevallen uit te sluiten. Er zijn voldoende alternatieven voor categorie-5 soorten in de directe omgeving. Desalniettemin wordt aanbevolen om bij nieuwbouw rekening te houden met categorie-5 soorten uit het vooronderzoek door broedgelegenheden aan te brengen;
- Binnen het plangebied is een nest van houtduif, negatieve effecten op broedgevallen van algemeen voorkomende vogels kunnen worden voorkomen door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen (half maart – augustus). Zie voor randvoorwaarden paragraaf 5.2.1 Vogels;
- De ontwikkeling legt mogelijk beslag op verblijfplaatsen en functionele leefomgeving van gebouw bewonende vleermuizen. Er is soortgericht onderzoek nodig naar deze soorten, dit betreft onderzoek naar kraam- zomer en/of paarverblijfplaatsen;
- De particuliere bomen dienen nader te worden gecontroleerd op potentieel geschikte verblijfplaatsen voor boom bewonende vleermuizen. Indien deze aanwezig blijken te zijn dient een soortgericht onderzoek te worden uitgevoerd naar eventueel gebruik als kraam- zomer en/of paarverblijfplaatsen
- Door te werken conform een goedgekeurde gedragscode kunnen negatieve effecten van lichtverstoring tijdens de ontwikkelfase worden voorkomen zie voor randvoorwaarden paragraaf 5.2.2 Vleermuizen;
- Negatieve effecten op de iepenpage en teunisbloempijlstaart kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Brandgangen en tuinen dienen te worden gecontroleerd op waardplanten van teunisbloempijlstaart. Indien deze aanwezig blijken is soortgericht onderzoek naar teunisbloempijlstaart benodigd. Indien iepen niet gehandhaafd kunnen blijven is soortgericht onderzoek naar iepenpage noodzakelijk;
- De aanwezigheid en/of negatieve effecten op overige soorten en soortgroepen kan worden uitgesloten;
- De Wnb Art. 4.2. is niet van toepassing op de te vellen houtopstanden, deze staan binnen de bebouwde kom bomen en vallen in dit kader onder het gemeentelijke beleid;
- Een AERIUS-calculatie is noodzakelijk om negatieve effecten van de gebruiksfase op nabijgelegen Natura 2000-gebieden uit te sluiten. Hieruit kan volgen dat een passende beoordeling noodzakelijk is.
- In alle gevallen dient rekening gehouden te worden met de zorgplicht onder Wnb. Geadviseerd wordt de zorgplicht te borgen middels een ecologisch werkprotocol en door te werken conform de gedragscode soortbescherming voor gemeenten van stadswerk, opgesteld door een ter zake kundig ecooloog.

5.2. RANDVOORWAARDEN

5.2.1. VOGELS

Bij de uitvoering van de kapwerkzaamheden dient rekening gehouden te worden met algemeen voorkomende vogels die (kunnen) gaan broeden binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Alle in gebruik zijnde vogelnesten zijn beschermd (tijdens het broedseizoen en daarbuiten). Het broedseizoen loopt globaal van half maart t/m augustus. Afhankelijk van de lokale klimatologische omstandigheden kan het broedseizoen eerder of later beginnen en eindigen. Broedende vogels mogen niet worden verstoord. Om overtreding van verbodsbepalingen uit te sluiten wordt geadviseerd om de kapwerkzaamheden geheel vóór het broedseizoen uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, is het verstandig de kapwerkzaamheden ruim vóór aanvang van het broedseizoen te laten starten. Dit voorkomt overtreding onder Wnb doordat wordt voorkomen dat vogels tot broeden komen. Wanneer kapwerkzaamheden volledig binnen het broedseizoen doorgang moeten vinden en het niet mogelijk is om mitigerende maatregelen te nemen, dient het plangebied voorafgaande aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden door een ter zake kundig ecooloog. Het risico hierbij is dat versturende werkzaamheden geen doorgang kunnen vinden en uitgesteld dienen te worden totdat de vogels zijn uitgebroed en/of het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2. VLEERMUIZEN

Bij het toepassen van bouwverlichting en het aanleggen van nieuwe verlichting dient rekening gehouden te worden met negatieve effecten op vleermuizen (3). Om de negatieve effecten van ALAN (Artificial Light At Night) uit te sluiten wordt geadviseerd om mitigerende maatregelen te gebruiken en toekomstige verlichting vleermuis vriendelijk aan te leggen. Dit houdt in dat:

- Verlichtingspalen niet hoger zijn dan de onderzijde van de boomkronen;
- Armaturen naar beneden gericht zijn om uitstraling naar kronen voorkomen. Bij voorkeur alleen gericht zijn op daar waar licht noodzakelijk is;
- Het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (Vleermuisvriendelijke verlichting amberkleurige led verlichting). Bijvoorbeeld batlamp van Rijkswaterstaat;
- Er geen uitstraling van bouwverlichting op groenelementen is tijdens de actieve periode van vleermuizen (globaal maart t/m oktober).

5.3. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN HUISMUS EN SPREEUW

Wanneer gebouwen en groenstructuren binnen leefgebied van huismussen niet behouden kunnen worden en de werkzaamheden vallen niet binnen de reikwijdte van de gedragscode soortbescherming voor gemeenten van stadswerk dan is een onderzoek naar de functionele leefomgeving van huismussen noodzakelijk. Simultaan kan hierbij onderzoek naar spreeuw worden meegenomen. Het onderzoek dient conform de eisen van het Kennisdocument Huismussen, BIJ12 te worden uitgevoerd. Hiervoor zijn twee veldbezoeken in de periode van 1 april tot en met 15 mei noodzakelijk met intervallen van minimaal 10 dagen, het meest geschikte moment is ± 2 uur na zonsopkomst of voor zonsondergang. Wanneer onderzoeken plaatsvinden buiten de optimale periode (1 april t/m 15 mei) zijn 4 bezoeken noodzakelijk met intervallen van minimaal 10 dagen in de periode 10 maart t/m 20 juni). Tijdens het onderzoek worden nestlocaties van huismussen vastgesteld op basis van territoriaal zingende/baltsende mannetjes, het in,- en uitvliegen van adulten met voedsel of nestmateriaal en/of het geluid van roepende jongen. Dit met als doel de overlap van het (theoretische) functionele leefgebied met de groenstructuur te bepalen. De onderzoeken dienen te worden uitgevoerd op dagen met goede weersomstandigheden: geen regen, geen harde wind voldoende warm weer.

5.4. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN GIERZWALUW

Om de aanwezigheid van gierzwaluw en verblijfplaatsen vast te stellen dient een soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. In dit kader dient een onderzoek uitgevoerd te worden conform BIJ12. Hiervoor dienen 3 veldbezoeken in de periode van 15 mei tot en met 15 juli te worden uitgevoerd. Onderzoeken dienen plaats te vinden onder goede weersomstandigheden: geen regen, geen harde wind voldoende warm. Het onderzoek dient uitgevoerd te worden met intervallen van minimaal 10 dagen, tussen 2 uur voor zonsondergang tot zonsondergang. Waarvan minimaal 1 inventarisatieronde in de periode 20 juni t/m 7 juli.

5.5. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN VLEERMUIZEN

Om de aanwezigheid van vleermuizen en potentiële verblijfplaatsen vast te stellen dient een soortgericht onderzoek uitgevoerd te worden. Het onderzoeken van verblijfplaatsen dient conform vleermuisprotocol 2021 (4) uitgevoerd te worden. Hierbij zijn vijf gerichte veldbezoeken noodzakelijk, waarbij één ecooloog minimaal 75% van het te onderzoeken object moet kunnen overzien. Wanneer dit niet het geval is dient een extra veldwerker ingezet te worden, tot voldoende inspanning aantoonbaar behaald is. De vijf veldbezoeken worden uitgevoerd in de periode half april t/m half oktober en hebben betrekking op zomer-, paar en zwerm- en kraamverblijfplaatsen:

- Zomerverblijfplaats: 2x 2 uur, waarvan ten minste 1 ochtend en 1x in de kraamperiode, half april t/m augustus/oktober (soort afhankelijk). Interval 20 dagen;
- Kraamverblijfplaats: 2x 2 uur, half mei t/m half juli, 1x te combineren met zomerverblijfplaats. Interval 30 dagen;
- Paar- en zwermplaatsen: 2x 2 uur, augustus t/m oktober. Interval 20 dagen.

Om essentieel foerageergebied vast te stellen zijn twee veldbezoeken noodzakelijk, deze kunnen simultaan worden uitgevoerd met de verblijfplaats onderzoeken. De veldbezoeken dienen uitgevoerd te worden in de periode half mei t/m september:

- Foerageergebied: 2x 2uur, waarvan 1x in de kraamperiode. Interval 8 weken.

5.6. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN IEPENPAGE

De iepenpage vliegt in de periode juni-half augustus, onderzoek in deze periode kan worden uitgevoerd door op enkele meters afstand van de boom te gaan staan zodat er zicht is op de volledige boomkruin. Vervolgens dient iedere boom minimaal 10 minuten te worden geobserveerd. Om aanwezigheid vast te stellen dienen 3 veldbezoeken te worden uitgevoerd in de periode van juni t/m half augustus met intervallen van minimaal 10 dagen. De onderzoeken tijdens de vliegperiode dienen te worden uitgevoerd onder gunstige weersomstandigheden: zonnig, droog en minimaal 18 graden (5). Wanneer inventarisatie in de periode juni t/m half augustus niet mogelijk is kunnen de winter de boomkronen worden onderzocht door een iepenpage expert. De expert kan de aanwezigheid van eitjes op de eindknoppen vast te stellen.

5.7. EFFECTEN EN AANBEVELINGEN TEUNISBLOEMPILSTAART

Voor soortgericht onderzoek naar teunisbloempijlstaart dient gebruik te worden gemaakt van de *Gestandaardiseerde monitoring teunisbloempijlstaart* van de Vlinderstichting (6). Dit richt zich op het waarnemen van rupsen. Gezien het mobiele karakter is het lastig om aan de hand van een waarneming van een imago vast te stellen of een gebied ook daadwerkelijk geschikt leefgebied vormt. Rupsen zijn actief van juni tot september. Onderzoek wordt uitgevoerd in de piek van de activiteit van rupsen, namelijk in de periode half juni – begin augustus. Hierbij wordt per locatie waar waardplanten groeien 15 minuten lang naar rupsen gezocht. Hoeveelheden worden hierbij bijgehouden.

LITERATUUR

1. SOVON. [Online] www.sovon.nl.
2. De Zoogdierenvereniging. [Online] www.zoogdierenvereniging.nl.
3. Spoelstra, K., van Grunsven, R. H., Ramakers, J. J., Ferguson, K. B., Raap, T., Donners, M., ... & Visser, M. E. *Response of bats to light with different spectra: light-shy and agile bat presence is affected by white and green, but not red light.* . sl : Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences, 284(1855), 20170075, 2017.
4. BIJ12. *Kennisdocument Gewone grootoorvleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
5. De Vlinderstichting. [Online] <https://www.vlinderstichting.nl/>.
6. van Deijk, J. *Gestandaardiseerde monitoring teunisbloempijlstaart*. Wageningen : De Vlinderstichting, 2021.
7. BIJ12. *Kennisdocument Huismus*. Utrecht : BIJ12, 2017.
8. —. *Kennisdocument Gierzwaluw*. Utrecht : BIJ12, 2017.
9. —. *Kennisdocument Gewone Dwergvleermuis*. Utrecht : BIJ12, 2017.
10. —. *Kennisdocument Buizerd*. Utrecht : BIJ12, 2017.
11. Vergeer J.W., van Dijk A.J., Boele A., van Bruggen J. & Hustings F. *Handleiding Sovon Broedvogelonderzoek: Broedvogel Monitoring Project en Kolonievogels.* . Nijmegen : Sovon Vogelonderzoek Nederland, 2016.
12. Bureaus, Vleermuisvakberaad Netwerk Groene. *Vleermuisprotocol*. sl : www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdierveniging.nl, 2021.
13. Dietz, C. en A., Kiefer. *Veldgids Vleermuizen van Europa*. Zeist : KNNV Uitgeverij, 2017.
14. RAVON. [Online] www.ravon.nl.
15. Nederlandsesoorten.nl. *Nederlands Soortenregister*. [Online] <https://www.nederlandsesoorten.nl/>.
16. FLORON. [Online] www.floron.nl.
17. EIS. [Online] eis-nederland.nl.
18. Verspreidingsatlas. [Online] NDFF. <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
19. Waarnemingen.nl. *waarnemingen.nl*. [Online] <https://waarneming.nl>.

BIJLAGE I

RESULTATEN NDFF

Soort Nederlands	Soort wetenschappelijk	Soortgroep	Afstand
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Vogels	<1 km
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>	Vogels	<1 km
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Vogels	<1 km
Bosrietzanger	<i>Acrocephalus palustris</i>	Vogels	<1 km
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Vogels	<1 km
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>	Vogels	<1 km
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Vogels	<1 km
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Vogels	<1 km
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Vogels	<1 km
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Vogels	<1 km
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Vogels	<1 km
Braamsluiper	<i>Sylvia curruca</i>	Vogels	<1 km
Kauw	<i>Corvus monedula</i>	Vogels	<1 km
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Vogels	<1 km
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Vogels	<1 km
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Vogels	<1 km
Ekster	<i>Pica pica</i>	Vogels	<1 km
Koolmees	<i>Parus major</i>	Vogels	<1 km
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>	Vleermuizen	<1 km
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	Vleermuizen	<1 km
Gewone/Grijze grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus/austriacus</i>	Vleermuizen	<1 km
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	Overige zoogdieren	<1 km
Steenmarter	<i>Martes foina</i>	Overige zoogdieren	<1 km
Bosbeekjuffer	<i>Calopteryx virgo</i>	Ongewervelden	<1 km
Teunisbloempijlstaart	<i>Proserpinus proserpina</i>	Ongewervelden	<1 km
Iepenpage	<i>Satyrium w-album</i>	Ongewervelden	<1 km

BIJLAGE II

JAARROND BESCHERMDE NESTEN

De opgestelde lijst met jaarrond beschermde nesten voor vogels is een beleidsdocument dat voortvloeit uit de voormalige Flora- en faunawet en meegenomen is onder de Wet natuurbescherming. Van de onderstaande soorten zijn de nesten jaarrond beschermd en moeten er mitigerende maatregelen getroffen worden indien er een activiteit plaatsvindt die de nestlocatie kan beschadigen of de gunstige staat van instandhouding in gevaar kan brengen.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën, waarbij nesten van vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 jaarrond beschermd zijn en de nesten van soorten onder categorie 5 beschermd zijn als er onvoldoende alternatieven zijn.

Onderstaande categorieën gelden voor alle provincies behalve Limburg. Provincie Limburg heeft een andere indeling van categorieën

- **Categorie 1:** Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
- **Categorie 2:** Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
- **Categorie 3:** Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
- **Categorie 4:** Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
- **Categorie 5:** Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De provincie Limburg hanteert een andere indeling van de categorieën en is voor een aantal soorten de nesten niet langer jaarrond beschermd (categorie 0):

- **Categorie 1:** Jaarrond gebruikte nesten
- **Categorie 2:** Zeer plaatstrouwe broedvogel of afhankelijk bebouwing
- **Categorie 3:** Zeer plaatstrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest
- **Categorie 4:** Vogel die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel om elders nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	Categorie 1
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	Categorie 2
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	Categorie 2
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	Categorie 2
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	Categorie 3
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	Categorie 3
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	Categorie 3
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	Categorie 3
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	Categorie 3
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	Categorie 4
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	Categorie 4
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	Categorie 4
Ransuil	<i>Asio otus</i>	Categorie 4

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Bescherming
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	Categorie 4
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	Categorie 4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	Categorie 4
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>	Categorie 5
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>	Categorie 5
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>	Categorie 5
Brilduiker	<i>Bucephala clangula</i>	Categorie 5
Eidereend	<i>Somateria mollissima</i>	Categorie 5
Ekster	<i>Pica pica</i>	Categorie 5
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	Categorie 5
Glanskop	<i>Parus palustris</i>	Categorie 5
Gauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>	Categorie 5
Groene specht	<i>Picus viridis</i>	Categorie 5
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>	Categorie 5
Hop	<i>Upupa epops</i>	Categorie 5
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>	Categorie 5
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>	Categorie 5
Kleine vliegenvanger	<i>Ficedula parva</i>	Categorie 5
Koolmees	<i>Parus major</i>	Categorie 5
Kortsnavelboomkruiper	<i>Certhia familiaris macrodactyla</i>	Categorie 5
Oeverwaluw	<i>Riparia riparia</i>	Categorie 5
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>	Categorie 5
Ruigpootuil	<i>Aegolius funereus</i>	Categorie 5
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>	Categorie 5
Tapuit	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Categorie 5
Zeearend	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Categorie 5
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>	Categorie 5
Zwarte mees	<i>Periparus ater</i>	Categorie 5
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>	Categorie 5
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>	Categorie 5
Boerenwaluw	<i>Hirundo rustica</i>	Categorie 5
Bosuil	<i>Strix aluco</i>	Categorie 5
Huiswaluw	<i>Delichon urbicum</i>	Categorie 5
Raaf	<i>Corvus corax</i>	Categorie 5
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>	Categorie 5
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>	Categorie 5
Draaihals	<i>Jynx torquilla</i>	Categorie 5

BIJLAGE III

VRIJGESTELDE SOORTEN

Provincie:												
Soort:	Friesland	Groningen	Drenthe	Overijssel	Gelderland	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Flevoland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg
Aardmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bastaardkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bosmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bruine kikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Bunzing	X	X	X	X		X		X	X	X		X
Dwergmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Dwergspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Egel	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Gewone pad	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Haas	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hermelijn	X	X	X	X		X		X	X	X		X
Huisspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Kleine watersalamander	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Konijn	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Meerkikker	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ondergrondse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Ree	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Rosse woelmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Steenmarter	X											(4)
Tweekleurige bosspitsmuis	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X
Veldmuis	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Vos	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Wezel	X	X	X	X		X		X	X	X		X
Wild zwijn											X	
Woelrat	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Hazelworm												(1)
Levendbarende hagedis												(2)
Eekhoorn												(3)

Tabel 3: (1) = vrijgesteld in juli t/m september, (2) = 15 aug t/m 15 okt, (3) = maart-april en juli t/m november, (4) = 15 aug t/m feb. Groene high light betreft de relevante provincie